

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/53/2024
Identifikačné číslo spisu: 6120010773
Dátum vydania rozhodnutia: 14.08.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6120010773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku v trestnej veci obvineného T. Q. I. T. J. H. N. Q. A. É. O. H. a spol., pre prečin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 14. augusta 2024 v Bratislave, o dovolaní obvinených T. Q. a Š.K., s. r. o., so sídlom F. C. XXX, B. B., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. mája 2021, sp. zn. 4To/34/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvinených T. Q. a Š., s. r. o. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 20. novembra 2020, sp. zn. 1T/66/2020 obvinených T. Q. a Š., s. r. o., so sídlom F. C. XXX, B. B., uznal vinnými zo spáchania prečinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa ustanovenia § 302 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

„T. Q. ako konateľ právnickej osoby Š. s. r. o. a zároveň aj Š. s. r. o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom F. C. XXX B. B., od 01. 01. 2016 na F. C. XXX v B. B. podľa § 60 ods. 14 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch spracovával staré vozidlá považované za odpad v zmysle § 60 ods. 6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, a to aj napriek zákazu vyjadrenému v ustanovení § 62 ods. 6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, pričom uvedené staré vozidlá ako odpad (v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z. klasifikovaný v katalógu odpadov pod číslom 16 01 04, staré vozidlá, kategória N, 16 01 06, staré vozidlá neobsahujúce kvapaliny a iné nebezpečné látky, kategória O) spracovával minimálne v rozsahu 86 kusov starých vozidiel, a to aj napriek tomu, že Š. s.r.o. nemá autorizáciu v zmysle § 89 ods. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 79/2015 Z. z. na spracovanie starých vozidiel, pričom z uvedenej činnosti Š. s.r.o. minimálne od 01. 01. 2016 vznikli odpady v podobe jednotlivých častí a súčiastok spracovaných vozidiel, ktoré sú podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z. klasifikované v katalógu odpadov pod číslom 16 01 21, nebezpečné dielce iné ako uvedené v 16 01 07 až 16 01 11, 16 01 14 a 16 01 14, kategória N - minimálne v rozsahu 148 ks motorov, 247 ks prevodoviek, 4 ks súčastí motora - hlavy

valcov, 111 ks hláv motorov, 153 ks výfukových potrubí, 6 ks výfukových potrubí s katalyzátorom, 19 ks vaní motora, 301 ks chladičov, 113 ks chladičov klíma, 122 ks klímových chladičov, súčiastky prevodoviek o hmotnosti 295 kg, 25 ks palivových plastových nádrží v kontajneri, 106 ks nádrží na servo, 240 ks nádrží brzdová kvapalina, 19 ks kufrových líšt, 16 01 17, železné kovy, kategória O a 16 01 18, neželezné kovy, kategória O, 16 01 22, časti inak nešpecifikované, kategória O - minimálne v rozsahu 45 kg káblov na spínačky, 80 kg elektroniky vozidla, 40 kg malej elektroniky - vypínače, 924 ks svetiel, 200 ks čerpadiel s plavákom, 86 kusov palivových čerpadiel, 50 ks brzdových svetiel, 220 ks modulov ABS, 20 ks elektro kabeláží, 175 ks predných svetiel, 73 ks hmloviek, 413 ks predných svetiel, 143 ks riadiacich jednotiek - plast, 596 ks riadiacich jednotiek - kov, 239 ks smeroviek, 487 ks tachometrov, 30 ks prístrojová doska - plastové časti, 130 ks puklíc, 20 ks, 245 ks plast - váh. Vzduchu, 83 ks odkladacích skriniek, 5 ks lakt'ových opierok, 315 ks ventilátorov, 79 ks krytov motorov - plast, 110 ks masky plastové, 320 ks plastové nádržky ostrekovačov, 350 ks páčiek prístrojov, 296 ks ventilátorov, 225 ks vzduchových filtrov puzdro, 53 ks plastových filtrov, 1330 ks bezpečnostných pásov, 253 ks sedačiek bez airbagu, 450 ks hadíc zo sania - guma, 37 ks tapacír dvier, 510 spätných zrkadiel, 44 ks zadných plato, 16 01 03, opotrebované pneumatiky, kategória O (2 ks pneumatík), 16 01 19, plasty, kategória O (495 ks nárazníkov), 16 01 20, sklo, kategória O (450 ks bočných skiel, 1793 autoskiel), 13 02 08, iné motorové, prevodové a mazacie oleje, kategória N (odpadový olej 2100 l), 16 01 10, výbušné časti napríklad bezpečnostné vzduchové vankúše, kategória N - 23 ks volantov s airbagom, 1 ks airbag, 165 ks volantom s airbagom, 35 ks sedačiek s airbagom, 120 ks airbag - vodič, 112 ks airbag, 30 ks airbag - bočný, 16 06 01, olovené batérie, kategória N - 27 ks autobaterii, 13 07 02, benzín, kategória N - 410 l benzín, 13 07 01, vykurovací olej a motorová nafta, kategória N - 210 l nafta, 16 01 07, olejové filtre, kategória N - 100 kg olejových filtrov, 13 08 02, iné emulzie, kategória N - 1 l inej emulzie, a ktoré na F. C. XXX v B. B. skladoval a ponúkal na predaj, pričom zároveň na pozemkoch parcely registra "C." č. XXXX/XX a XXXX/XX zapísaných na LV č. XXXX, katastrálne územie B. B. sa dňa 05. 06. 2019 nachádzalo 48 kusov starých vozidiel, ktoré Š. s.r.o. vykúpila ako staré vozidlá, a to napriek tomu, že na pozemkoch parcely registra "C." č. XXXX/XX a XXXX/XX zapísaných na LV č. XXXX, katastrálne územie B. B. nebol spoločnosti Š. s.r.o. udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/2015 Z. z., a teda vyššie uvedeným konaním došlo k neoprávnenému nakladaniu s odpadmi v rozsahu, kedy náklady na potrebné zhodnotenie a zneškodnenie týchto odpadov predstavujú sumu minimálne v rozsahu 49 423,80 eur“.

Zato súd obvinenému T. Q. uložil podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 a 8 Trestného zákona, § 56 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 2000 eur. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 60 dní.

Obvinenej spoločnosti Š.K., s.r.o. súd podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 15 zákona číslo 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, uložil peňažný trest vo výške 8000 eur. Podľa § 20 ods. 1, ods. 2 zákona číslo 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb súd spoločnosti uložil aj trest zverejnenia odsudzujúceho rozhodnutia v Obchodnom vestníku a na vstupe do svojich prevádzok, na viditeľnom mieste, na svoje náklady v lehote 10 pracovných dní od právoplatnosti rozsudku, po dobu dvoch mesiacov.

Obvinený T. Q. podal ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie, čo do výroku o vine a treste vo svojom mene, ako aj v mene spoločnosti Š., s.r.o.

Na základe podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 27. mája 2021, sp. zn. 4To/34/2021 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2020, sp. zn. 1T/66/2020 vo výroku o treste ohľadne oboch obvinených a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému T. Q. uložil podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 a 8 Trestného zákona, § 56 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výške 1500 eur. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu

mohol byť úmyselne zmarený, súd podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 50 dní.

Obvinenej spoločnosti Š., s.r.o. Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 15 zákona číslo 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení uložil peňažný trest vo výške 5000 eur. Podľa § 20 ods. 1, ods. 2 zákona číslo 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb súd spoločnosti uložil aj trest zverejnenia odsudzujúceho rozhodnutia v Obchodnom vestníku a na vstupe do svojich prevádzok, na viditeľnom mieste, na svoje náklady v lehote 10 pracovných dní od právoplatnosti rozsudku, po dobu šesť týždňov.

Písomným podaním z 22. mája 2024, doručeným okresnému súdu 7. júna 2024, podal obvinený T. Q. vo svojom mene ako aj v mene spoločnosti Š., s.r.o. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. mája 2021, sp. zn. 4To/34/2021 dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 3 písm. i) Trestného poriadku.

Dovolanie obvinený odôvodnil tým, že na podklade skutkového popisu uvedeného vo výroku o vine rozsudku okresného súdu nie je možné dovodiť, aké presné konanie údajne naplňuje ustanovenie § 302 Trestného zákona. Podľa obvineného, súdom oboch inštancií ušlo, že obvinený má podnikáť tak, že od súkromných subjektov vykupuje motorové vozidlá, čo ma právne ošetrované, tieto vozidlá následne rozoberá, respektíve z nich vyberá náhradné diely, a zvyšok následne zákazník odovzdáva spracovateľovi ako odpad. Strohá konštatácia porušenia zákazu podľa § 62 ods. 6 zákona číslo 79/2021 Z. z. o odpadoch, znamená porušenie hmotnoprávneho predpisu, avšak k takémuto porušeniu nedošlo. Súdny oboch inštancií abstrahuje o zásadné otázky, ktorou je definícia „starého vozidla“. Nakoľko to zákon o odpadoch nedefinuje, tak platí, že sa tak udeje vtedy, keď sa tak rozhodne majiteľ a tým majiteľom je v dôsledku výkupu obvinený 2/.

Podľa obvineného trestný čin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 Trestného zákona spácha ten, kto čo aj z nedbanlivosti, nakladá s odpadmi v malom rozsahu v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. V jeho prípade však nakladanie v rozpore so všeobecnými záväznými predpismi absentuje, pričom hmotnoprávne zákazy uvedené v § 62 ods. 6 a § 60 ods. 6 zákona o odpadoch nie sú použité správne. Neboli naplnené ani formálne ani materiálne podmienky pre kvalifikovanie konania obvinených ako trestného činu podľa § 302 Trestného zákona.

Záverom obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby vyhovel podanému dovolaniu, v celom rozsahu zrušil napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/34/2021, ako aj rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 1T/66/2020, pretože týmito rozhodnutiami bol porušený zákon v neprospech obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že vo veci dovolania obvinených T. Q. a Š., s. r. o. nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, pretože obvinení nie sú v dovolacom konaní zastúpení obhajcom.

Podľa § 373 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku môže obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolaťela podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že obvinení T. Q. a spoločnosť Š., s.r.o., so sídlom F. C. XXX, B. B., nepodali dovolanie prostredníctvom obhajcu, pričom na výzvu okresného súdu s

poučením z 11. júna 2024 (č. l. 5372) obvinený T. Q. reagoval písomným podaním doručeným okresnému súdu 24. júna 2024 (č. l. 5373), v ktorom žiadal o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatkov dovolania, pričom priložil fotokópiu plnej moci pre obhajkyňu JUDr. Katarínu Hroncovú, advokátku v Brezne, vo veci právneho zastupovania v dovolacom konaní (č. l. 5374).

Napriek tomu, že o predmetnej žiadosti nebolo formálne rozhodnuté, zo spisového materiálu je zrejmé, že okresný súd poskytol obvinenému dostatočný časový priestor (minimálne 27 dní) na odstránenie nedostatkov dovolania. Obvinený však (až do dňa konania neverejného zasadnutia na Najvyššom súde Slovenskej republiky) dovolanie prostredníctvom obhajcu nepodal, z čoho vyplýva, že nedostatky dovolania neodstránil.

Najvyšší súd z vyššie uvedeného dôvodu dovolanie obvinených T. Q. a Š., s. r. o. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Najvyšší súd v tejto súvislosti dodáva, že nepostupoval podľa ustanovenia § 379 ods. 1 Trestného poriadku, keďže postup podľa tohto ustanovenia prichádza do úvahy najmä vtedy, ak by dovolanie bolo neúplné alebo by malo iné odstrániteľné vady. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu, je odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu. Vyplýva to zo znenia § 373 ods. 3 posledná veta Trestného poriadku, podľa ktorého ustanoviť obhajcu v prípadoch, v ktorých bolo dovolanie podané priamo obvineným, respektíve niektorou osobou uvedenou v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, môže iba predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

Zároveň je potrebné uviesť, že ustanovenie § 373 ods. 4 Trestného poriadku, v zmysle ktorého ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí ho podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku, dopadá na situácie, v ktorých či už obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, respektíve v jeho priebehu zastúpenie obhajcom zanikne.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v posudzovanom prípade nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, a preto dovolací súd podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvinených odmietol.

Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.